

Przystanek historia

<https://przystanekhistoria.pl/pa2/tematy/podziemie-antykomunisty/127815,W-ktorym-jeszcze-krew-polska-plynie-Zwiazek-Rewolucyjnej-Mlodziezy-Polskiej.html>

Materiały z zasobu Archiwum IPN

ARTYKUŁ

„W którym jeszcze krew polska płynie...”. Związek Rewolucyjnej Młodzieży Polskiej

OKRES HISTORYCZNY

(1948-1956) Stalinizm w Polsce

Autor: ANNA PŁOŃSKA 20.08.2026

20 sierpnia 1954 r. Wojskowy Sąd Rejonowy w Szczecinie na posiedzeniu niejawnym warunkowo zwolnił Mariana Jagiełłę (ur. 1934 r.) z odbycia reszty kary i wyznaczył mu okres próbny na jeden rok. Skazany był jednym z

członków Związku Rewolucyjnej Młodzieży Polskiej – organizacji antykomunistycznej działającej na Pomorzu Zachodnim w latach 1949-1952.

„Polacy. W którym jeszcze krew polska płynie, niech staje w szeregach Rewolucyjnej Młodzieży Polskiej do walki o Wolność i Niepodległość Narodu Polskiego. [...] Ojcowie i Matki zbudźcie się ze snu i wsłuchajcie się w jęki młodzieży, w jęki i ból swych dzieci, którzy tułają się po lasach i w celach więziennych. [...] Zbudujmy Młodą Niezwyciężoną Polskę Bez Wyzysku i Ucisku Społecznego i Narodowego. [...] Niech Żyje Niezwyciężony Naród Polski!!!”

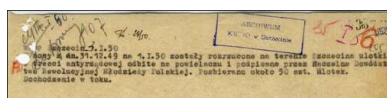
– z ulotki-komunikatu Związku Rewolucyjnej Młodzieży Polskiej z grudnia 1949 r.

Zaprzysiągł zemstę w stosunku do władzy ludowej

Związek Rewolucyjnej Młodzieży Polskiej powstał w Kamieniu Pomorskim w 1949 r. Jego pomysłodawcą był Bogumił Chojecki (ur. 1929 r.). W Charakterystyce nr 55, sporządzonej w maju 1974 r., czytamy:

„[...]Chojecki Bogumił był uważany przez członków organizacji za jego dowódcę, osobiście wydawał polecenia każdemu z członków organizacji, obiecywał zaopatrzenie organizacji w maszyny do pisania i powielacze niezbędne do drukowania przez organizację ulotek antypaństwowych i antyradzieckich oraz do wydawania ulotek podobnej treści”.

Założyciel oddziału konspiracyjnego przyjechał do Kamienia Pomorskiego z rodziną w 1946 r. i do 1948 r. był uczniem miejscowego gimnazjum. Po jego ukończeniu wyjechał do Łodzi, lecz na wieść o aresztowaniu brata Czesława powrócił w rodzinne strony. WSR w Szczecinie skazał Czesława Chojeckiego na cztery lata więzienia za szerzenie wrogiej propagandy wobec władz oraz krytykę polityki rolnej.

do władzy ludowej” i zorganizował wspomniany wyżej związek. Pierwszymi jego członkami byli Jerzy Saczkow (ur. 1930 r.) i Edward Rudnicki (ur. 1931 r.), którzy podczas spotkań dyskutowali o ówczesnej sytuacji politycznej. W grudniu 1949 r. przygotowali pierwszą ulotkę, a jej odbitki rozkolportowali w Kamieniu, Płocku i Kutnie.

Wiosną 1950 r. grupa się powiększyła. W jej skład weszli: Marian Jagiełło (ur. 1934 r.; w czasie wojny wraz z rodziną został deportowany do Kazachstanu, gdzie przebywał do 1946 r., a po powrocie do kraju ze względu na służbę brata w Armii Andersa nie otrzymał pracy w jednym z zakładów), Bogdan Mazurek (ur. 1933 r.), Maria Chojecka (ur. 1934 r.) oraz w następnych miesiącach Ryszard Skibiński.

Rozrost

W październiku 1950 r. Bogumił Chojecki otrzymał powołanie do wojska. Na jednym z zebrań dowódca grupy zaproponował, aby podpalić gmach Komitetu Powiatowego PZPR w Kamieniu Pomorskim. 10 listopada 1950 r. Chojecki i Saczkow weszli do budynku przez niezabezpieczone okno, a Rudnicki jako obserwator zabezpieczał okolicę. Gmach od środka został oblany łatwopalną cieczą i podpalony, a konspiratorzy uciekli z miejsca zdarzenia. Jednak, wbrew oczekiwaniom członków ZRMP, pożar został ugaszony.

Po odejście Chojeckiego do wojska, w grudniu 1950 r., dowództwo przejął Edward Rudnicki. Powstawały kolejne ulotki, a grupę zasilili nowe członkinie, pracownice Prokuratury Rejonowej w Kamieniu Pomorskim: Teresa Gładkowska i Elżbieta Wojna. Kolportowane ulotki podpisywane były w różnorodny sposób, co miało dezorientować funkcjonariuszy bezpieki – stosowano na nich m.in. zapisy: ZRMP, Organ Młodej Polski i Narodowy Front Młodzieży Polskiej.

W wyniku nieostrożnego werbunku, do grupy konspiracyjnej przyjęto nowego członka (o pseudonimie agenturalnym „Rysiek”), który od wiosny 1952 r. informował bezpiekę o działaniach organizacji, udostępniając pełne dane jej członków. Na tej podstawie UB rozpoczęło ich inwigilację w ramach sprawy operacyjnej krypt. „Młodzi”.

Marian Jagiełło, b.d. (fot. z zasobu AIPN)

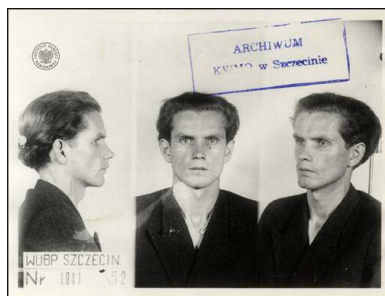

Zdjęcie sygnalityczne Bogumiła Chojeckiego, 1952 r. (fot. z zasobu AIPN)

Zdjęcie sygnalityczne Edwarda

Rudnickiego, 1952 r.(fot. z zasobu AIPN)

Zdjęcie sygnalityczne Jerzego Saczkowa, 1952 r.(fot. z zasobu AIPN)

Zdjęcie sygnalityczne Marii Chojeckiej, 1952 r.(fot. z zasobu AIPN)

Zdjęcie sygnalityczne Ryszarda Skibińskiego, 1952 r.(fot. z

Wyroki

Na początku sierpnia 1952 r. nastąpiły aresztowania konspiratorów. W sprawie Związku Rewolucyjnej Młodzieży Polskiej zapadły dwa wyroki. 22 stycznia 1953 r. Wojskowy Sąd Rejonowy w Szczecinie skazał Mariana Jagiełłę (3 lata więzienia), Elżbietę Wojnę (10 lat więzienia), Teresę Gładkowską (5 lat więzienia) i Ryszarda Skibińskiego (1,5 roku więzienia).

W drugim procesie wyrok WSR w Szczecinie, ogłoszony 16 lutego 1953 r., był znacznie surowszy: Bogumił Chojecki został skazany na 15 lat więzienia, Edward Rudnicki na 13 lat, Jerzy Saczkow na 10 lat, Maria Chojecka na 8 lat, a Bogdan Mazurek na 3 lata pozbawienia wolności.

Więcej interesujących materiałów na profilu **Archiwum IPN**

COFNIJ SIĘ